

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun, Maria Ghervas,
Dumitru Mardari,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni din 16 august 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2018, declarat de avocata Oxana Hamureac, în numele inculpatului

Oprea Vasile Vasile, născut la 18 februarie 1994, originar și locuitor a s. Lozova, r-nul Strășeni, cetățean al R. Moldova, anterior condamnat prin:

1) sentința Judecătoriei Strășeni din 17.01.2015, în baza art. 313 Cod penal la amendă în mărime de 250 unități convenționale.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 09.11.2017 – 16.08.2018,
instanța de apel: 24.09.2018 – 11.10.2018,
instanța de recurs: 18.12.2018 – 12.02.2019.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 16 august 2018, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Oprea Vasile a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal la 2 ani închisoare.

Conform art. 84 Cod penal, l-a pedeapsa aplicată, *i-a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei* fixate prin sentința Judecătoriei Chișinău din 27.12.2017, fiindu-i stabilită definitiv pedeapsa de 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, din 27.10.2017.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Oprea Vasile, *se învinuiește* că, la 27 decembrie 2016, aproximativ ora 23:30, având intenția sustragerii bunurilor

altei persoane, acționând cu scop de cupiditate, aflându-se în bucătăria casei lui Miron Lilia din s. xx, r-nul xx, folosindu-se de faptul că nu este observat de nimeni, pe ascuns a sustras din portmoneul acesteia suma de xx euro și 50 lei românești, echivalentul a xx lei, cauzând părții vătămate o daună materială în proporții considerabile.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate vina și faptele indicate în rechizitoriu, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, pe care le recunoaște și nu are obiecții.

Deoarece probele administrate confirmă integral vinovăția inculpatului, instanța i-a încadrat acțiunile în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, ca furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, de prezența circumstanței atenuante - căința sinceră, și agravante - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză, de faptul că fiind anterior condamnat la închisoare concluzii necesare nu și-a făcut și nu a stat pe calea corijării, concluzionând că reeducarea și corectarea lui, cât și atingerea scopului pedepsei penale, este posibilă prin aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare.

Totodată, instanța a indicat că urmează a-i fi aplicată pedeapsa definitivă conform art. 84 alin. (4) Cod penal, deoarece inculpatul, anterior comiterii infracțiunii în cauza dată, a fost atras la răspundere penală prin sentința Judecătorei Chișinău din 27.12.2017 în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal.

3. Avocata Hamureac Oxana a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de amendă.

Apelanta a invocat că pedeapsa stabilită este una prea aspră, reieșind din faptul că inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, a conștientizat efectele prejudiciabile ale acțiunilor sale, la caz fiind prezentă circumstanța atenuantă prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal – contribuirea activă a inculpatului la descoperirea infracțiunii.

Prin urmare, prezența circumstanțelor atenuante și lipsa celor agravante, permit reducerea, în condițiile art. 78 alin. (1) lit. a) Cod penal, a pedepsei cu închisoarea până la limita minimă, cu respectarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2018, apelul a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că prima instanță a stabilit corect starea de fapt, ce corespunde probelor din dosar, care au fost corect apreciate, acțiunile inculpatului fiind just încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal ca furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Instanța a aplicat inculpatului o pedeapsă în limita sancțiunii, a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61,75 Cod penal, adică și-a motivat just soluția,

reținând că acesta a comis o infracțiune mai puțin gravă, s-a căit sincer, dar anterior a fost condamnat pentru infracțiune similară sau alte fapte care au relevanță pentru cauză.

5. Avocata Oxana Hamureac, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a hotărârilor adoptate și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de amendă.

Recurenta a invocat, că instanțele de fond nu au reținut circumstanța atenuantă, prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal - contribuirea activă a inculpatului la descoperirea infracțiunii.

În cadrul cercetării judecătorești nu a fost stabilită niciuna din circumstanțele agravante prevăzute de art. 77 Cod penal.

Prezența circumstanțelor atenuante și lipsa celor agravante, permit, reducerea, în condițiile art.78 alin. (1) lit. a) Cod penal a pedepsei cu închisoarea până la limita minimă, cu respectarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Prin urmare, la stabilirea pedepsei, instanțele de fond nu au ținut seama de principiile de aplicare, prevăzute de art. 7, 61 și 75 Cod penal și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunilor săvârșite.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, conform art. 385 alin. (1) pct. 1) – 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni. Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1) și 5), alin. (3) pct. 1) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului. Partea descriptivă a sentinței de

achitare trebuie să cuprindă indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței (*pct. 1., 2. din decizie*), instanța de fond:

a) adoptând soluția de condamnare a inculpatului în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, nu a constatat și descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită;

b) a reținut în descriptiv că inculpatul *se învinuiește* în comiterea infracțiunii imputate – element propriu sentinței de achitare, dar în dispozitiv s-a contrazis dispunând condamnarea ultimului în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 2 ani închisoare.

Prin urmare, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, pronunțându-se asupra tuturor motivelor din apel. Conform art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului. Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. În corespundere cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului și dispozitivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a re judecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință neîntemeiată legal;

b) nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelul declarat de avocat, și repetate în recursul ordinar, inclusiv asupra celor reproduse la pct. 3. și 5. din prezenta decizie, în felul și esența probatorie în care acestea au fost enunțate.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor declarate, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocata Oxana Hamureac, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2018, în privința inculpatului Oprea Vasile Vasile, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 07 martie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Maria Ghervas

Dumitru Mardari